

[Izjava privatnosti](#) [Naslovnica](#)[NASLOVNICA](#) [VIJESTI](#) [INTERVJU TJEDNA](#) [PROMO](#) [LIFESTYLE](#) [DOMOVINSKI RAT](#) [KOLUMNE](#)[Home](#) [Domovinski rat](#) [Dani ponosa i slave](#)

PTSP ne prestaje na vratima doma: Marijan Gubina o traumi koja ne nestaje, ni kroz generacije

 Auto **Draženka Franjić** — 10/10/2025 u [Dani ponosa i slave](#) [Domovinski rat](#) [Intervju Tjedna](#) [Istaknuto](#)

 0 0

[NASLOVNICA](#) [VIJESTI](#) [INTERVJU TJEDNA](#) [PROMO](#) [LIFESTYLE](#) [DOMOVINSKI RAT](#) [KOLUMNE](#)

Izvor: Facebook

0 **0**
SHARES VIEWS

 [Podijeli na Facebooku](#)

[Podijeli na X \(Twitter\)](#)

 [Pošalji na E-mail](#)

Marijan Gubina, logoraš, autor, humanitarac i istinski mirotvorac, odavno je postao simbol snage preživjelih i borbe protiv šutnje o psihičkim posljedicama rata. Kao desetogodišnji dječak, zajedno sa svojom obitelji, proveo je čak 260 dana u srpskom logoru u Dalju, gdje je bio izložen najokrutnijim oblicima nasilja – bio rob Srbima koji su okupirali Dalj, svjedočio mučenjima i smrtima najbližih, a tek čudom je preživio kalvariju koja bi slomila i odraslog čovjeka. U godinama poslije, Gubina nije izgubio vjeru ni

volju da javno svjedoči o najtežim iskustvima Slavonaca i Baranjaca u Domovinskom ratu.

Danas, kao suprug i otac četvero djece, **Gubina** otvoreno progovara o posljedicama traumatskih sjećanja i posebno o tome kako se PTSP prenosi kroz generacije, oblikujući živote njegove djece i supruge. Ističe važnost kulture mira i otvorene komunikacije u hrvatskim obiteljima, ne dopuštajući da užasi rata završe u šutnji ili krivim tumačenjima. Njegova ispovijest "260 dana" pretočena je u roman, predstavu i međunarodni film te odmah na početku prevedena na 15 jezika, jer mu je, kako kaže, bilo ključno "prenijeti iskustvo iz novije hrvatske povijesti, posebno zato što je vidio kako se u Hrvatskoj i svijetu lažno i krivo tumači Domovinski obrambeni rat, a često se izostavlja ono 'obrambeni', što je svakom branitelju i žrtvi neshvatljivo".

Njegova priča nije tek osobno svjedočanstvo o preživljavanju, već poziv na razumijevanje PTSP-a kao obiteljske traume i nužnosti njegovog prepoznavanja – jer rat nikad ne završava samo na prvoj crti.

MERCEDES GLA 200d →

MG EHS 1.5 →

NISSAN X-TRAIL →

Iz takve životne pozicije i s toliko bolnih sjećanja, prirodno se nameće jedno pitanje – može li se uopće oprostiti, i što zapravo znači ne zaboraviti? Upravo tu počinje razgovor s Marijanom Gubinom.

VEZANO: [Zadarska ratnica s mitraljezom, majka u borbi s PTSP-om: Priča o opstanku i ljubavi](#)

[IZ SJENE RATA Priča iznutra – PTSP i obiteljske rane rata](#)

Vi jeste oprostili, ali niste zaboravili.

Ne možemo mi zaboraviti ono što smo prošli. Kako da ja zaboravim mog pokojnog oca? Kako da zaboravim moju pokojnu sestru? Kako da zaboravim muku moje sestre koja je silovana da ne zna ni koliko puta? Ne možemo i ne smijemo zaboraviti. Međutim, to nije ništa loše, to je pozitivno, jer mi imamo obavezu ne zaboraviti i odavati počast svim žrtvama rata.

Kada spominjete svoju sestru, moram podsjetiti da u knjizi pišete kako je cijela obitelj morala gledati tu strahotu. Vi ste tada imali samo deset godina. Kako ste to doživjeli?

Svi smo imali potrebu zaštititi je, ali su se oni pobrinuli da nemamo ni prilike pokušati joj pomoći. Oni su imali jedno sinhronizirano zlo – doslovno organizirano zlo. Najgore u svim ratnim zbivanjima je kad roditelji gledaju kako muče njihovu djecu, a nemoćni su da ih spase. Danas, kad sam otac, ne mogu pojmiti koja je to bol. To je za ljudsko biće nešto najgore što mu se može dogoditi.

Evo i sad dok pričam u meni se stvara naboj emocija i tuge. Ne daj Bože nikome. To je jedan od ključnih razloga zašto sam se posvetio razvoju kulture mira. Nije dovoljno reći "ne ponovilo se" – na tome se mora ozbiljno raditi.

Spomenuli ste mi da svaki oblik nasilja osakaćuje čovjeka.

Točno. Svaki oblik nasilja je kao da vam otkinu dio tijela. Silovana osoba ima osjećaj kao da su joj ostale samo noge, a ostalo kao da joj je otkinuto i da ne postoji. To je toliko izranjavana osoba psihički i fizički da je to nepopravljivo. Ja sam skupljao organe članova svoje obitelji, oca i mlađe sestre, ali čak i

naspram toga, iskustvo silovanja i nemoći roditelja da zaštite svoje dijete spada u kategoriju najmonstruoznijih zločina.

Dakle, cilj je bio poniziti i psihički uništiti žrtvu i njezinu obitelj?

Jeste. S tim da su oni sigurno imali plan ne ostaviti nikoga živoga. S određenim Hrvatima su se igrali kao mačka s mišem – do konačne smrti. Na svu sreću, mnogima se njihovi planovi nisu ostvarili. Iako sam danas teško narušenog zdravlja, zahvalan sam Bogu što sam preživio i što mogu svjedočiti o našoj kalvariji.

Znaju li Vaša djeca što ste prošli?

Saznali su prije dvije godine, otkako se počeo snimati film. Dvoje starijih su ga pogledali. Kćerka ima 14, sin 12 godina, i imam još dvije mlađe kćeri od 5 i 6. godina. Ovi stariji često pišu pjesme i osvrte na temu Domovinskog rata, inspirirani mojim svjedočanstvom.

Je li to iskustvo obilježilo i Vašu suprugu i djecu?

Moja supruga je bila dijete kada je bio rat, 1985. godište, a danas proživljava Domovinski obrambeni rat jednostavno zato što je moja supruga. Sjećam se jedne noći – probudio sam se i osjetio da se nešto čudno događa. Čujem u kutu sobe tihi, paničan plač. Prvo provjerim krevet, a nje nema. Prilazim, spuštam se do nje, a ona se trgne na moj blagi dodir. Kad sam je smirio, pitao sam što se dogodilo, a ona mi kaže: "Pa zar se ti ničega ne sjećaš?" Bio sam šokiran. Kaže da urlam, bacam se po krevetu, proizvodim zvukove, plačem, molim... Zamislite kroz što sve prolazi jedna žena, a nije izravno bila na bojištu – njezina je kazna samo to što me voli, i što sa mnom živi.

O tome se premalo govori i zato smatram da našoj zajednici nedostaje empatije i razumijevanja prema tim ženama.

Kad je riječ o djeci, moramo biti spremni prihvatiti činjenicu da postoji i genetski prijenos traume – znanstveno je dokazano da trauma ostavlja trag ne samo na onome tko je proživljava, nego i na potomcima. Djeca često stvaraju vlastite slike i fantazije o tome što im je roditelj prošao, pogotovo ako im prešućujemo istinu. Meni je bilo jako teško otvoreno razgovarati o tome s mojom kćeri, ali smatram da je nužno. Roditelji bi sa svojom djecom barem djelomično trebali razgovarati o proživljenoj traumi, ali još je važnije djeci pokazati da ni oni, ni njihove obitelji, ni ona buduća pokoljenja ne smiju dozvoliti da zbog naših trauma dobiju pravo učiniti nekome nešto loše ili zlo. To je naša najvažnija poruka i najveća odgovornost – prekinuti lanac boli i traume kroz ljubav, razumijevanje i iskrenost.

Koliko Vam je supruga pomogla nositi se s emocijama i traumom?

Ja godinama učim kontrolirati emocije. Supruga je broj jedan, odmah iza nje su djeca. Obitelj je moja snaga. Bez njih ne bih mogao izdržati sve ovo, niti nastaviti raditi na svemu ovome što radim.

Ovaj je članak objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinske izvrsnosti

Projekt "Tišina iza vrata: Suživot s PTSP-om u obiteljima hrvatskih branitelja"

Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora

Oznake: Domovinski obrambeni rat Marijan Gubina Mirotvorac ptsp PTSP i djeca branitelja PTSP u obitelji trauma Vijeće za elektroničke medije

Prethodna vijest

Novi trendovi u psihologiji: Stručnjaci savjetuju male, ali učinkovite metode za bolje mentalno zdravlje

Sljedeća vijest

Toplina i poštovanje umjesto predrasuda: Kaštela obilježila Svjetski dan beskućnika uz korisnike sv. Jeronima

Draženka Franjić

IMPRESSUM: Kontakt: urednistvo@cronika.hr / Glavni urednik: Draženka Franjić